

STICHTING WN2000

JAARVERSLAG 2018

BUNKERMUSEUM
STICHTING WN2000 - IJMUIDEN

Doelstelling en organisatie

De Stichting WN2000 is opgericht in het jaar 2002. Daarbij vormen de letters W en N een verwijzing naar de Duitse afkorting voor het woord Widerstandsnest (stelling of steunpunt) en verwijst het getal 2000 naar het jaar waarin de basis werd gelegd voor de oprichting van onze stichting. De stichting WN2000 stelt zich ten doel een zo groot mogelijk geïnteresseerd publiek kennis te laten maken met de functie van de Vesting IJmuiden, de objecten en hun bouwtechnische specificaties, maar ook met de wapensystemen en met het dagelijks leven en functioneren van de eenheden die er waren gelegerd. De nadruk ligt op de Duitse periode van 1940 tot 1945, maar er is ook aandacht voor Nederlandse verdedigingswerken en militairen. De stichting adviseert ook bij onderzoeksprogramma's van andere organisaties en instellingen.

De stichting WN2000 is exploitant van het Bunker Museum IJmuiden. Het Bunkermuseum bestaat uit een aantal voormalige bunkers in het duinterrein aan de noordkant van de Badweg, vlak voor het begin van de Pier van IJmuiden. De ruimten in de bunkers zijn ingericht als ontvangst- en expositieruimten. De bunkers worden onderling verbonden door een stelsel van wandelpaden en deels overdekte loopgraven. Sinds 2014 maakt het Seehund paviljoen onderdeel uit van onze expositie. Dit paviljoen herbergt onder meer de geconserveerde overblijfselen van een tweepersoons duikboot van het type Seehund die in februari 1945 nabij Egmond is gestrand.

De stichting wordt gefinancierd door een flink aantal sponsors en donateurs. Een vaste kern van vrijwilligers zorgt voor de inrichting en het onderhoud van de museumgebouwen, voor het ontvangen van bezoekers tijdens openstelling dagen en voor rondleidingen. De rondleidingen voeren, behalve langs de objecten die de stichting zelf in beheer heeft, ook langs andere in IJmuiden gelegen onderdelen van de voormalige Atlantikwall.

De dagelijkse leiding over de activiteiten van de stichting berust bij het stichtingsbestuur dat in 2018 bestond uit een voorzitter, een secretaris en penningmeester. Omdat het museum steeds groter wordt, waardoor de werkdruk voor bestuursleden toeneemt, is het bestuur in 2018 met 2 extra leden uitgebreid. Voor de coördinatie van de belangrijkste activiteiten zijn commissies ingericht, waaronder een commissie rondleidingen, een commissie collectie, een commissie klussen, en een commissie pr.

Namens het bestuur van Stichting WN2000,

Ryan Crapts

Secretaris

2-5-2019

Bijzondere activiteiten in 2018

In 2018 is weer heel veel werk verzet om de collectie uit te breiden. Er zijn ook meerdere publieksevenementen georganiseerd, soms in samenwerking met andere organisaties. Het jaar 2018 was voor onze stichting een enerverend jaar. Onderstaand volgt een opsomming van de belangrijkste ontwikkelingen.

Bunkeronderdelen gered van de sloop

Het was al bekend dat er een bunker gesloopt zou worden binnen de ‘Festung IJmuiden’. Deze bunker was gesitueerd in Driehuis nabij het Missiehuis, en stond op het schoolterrein bij het Ichtus Collega. De stichting had hier al een oogje op laten vallen en hield dit nauwkeurig in de gaten en het bestuur ging in beraad. We hebben natuurlijk ook onze idealen waar we ons aan vasthouden, ‘beheer en behoud van de verdedigingswerken’ in onze regio. Helaas is de manschappen bunker afgebroken, maar in goed overleg met het sloopbedrijf en de opdrachtgever hebben we toch bepaalde artefacten kunnen veiligstellen. Deze worden nu ook tentoongesteld in het museum waar ze een mooie plek hebben gekregen.

Occupation and Liberation WN2000

Het Historisch Weekend met de naam Occupation and Liberation WN2000 is een jaarlijks terugkerend iets waarbij in samenwerking met diverse re-enactment groepen op een educatieve manier aan het publiek gebeurtenissen worden uitgelegd aan het publiek.

Dit door middel van gebeurtenissen die worden na gespeeld, waarbij ook uniformen, wapens en het dagelijkse leven van de soldaten & burgers (verzet) worden uitgelegd.

Elk jaar wordt er een thema gekozen wat aan een bepaalde gebeurtenis tijdens de 2e wereldoorlog is gekoppeld.

2018 was een speciaal jaar. 2018 was landelijk uitgeroepen tot het jaar van het verzet. Speciaal hiervoor hebben we bij het bunkermuseum drie thema weekenden georganiseerd.

1: Occupation (bezetting)

Dit weekend werd er aandacht besteed aan de bezettingsjaren en het verzet. Waarbij de bezoeker kennis maakte met de bezetter en met de ondergrondse werkzaamheden van het verzet.

2: Occupation and Liberation (bezetting & bevrijding)

Dit weekend er aandacht besteed aan de bezetting en aan de bevrijding van Europa, Waarbij ook de geallieerde soldaten aan bod kwamen. Waarbij er ook meerdere demonstraties zijn gegeven met oog op de gebeurtenissen in Normandië tijdens D-day.

3: Liberation (bevrijding)

De maand september is staat bij het bunkermuseum bekend als de maand van het verzet. Deze maand wordt er extra aandacht besteed aan het verzet. Dit aangaande dat op 5 september 1944 de Binnenlandse strijdkrachten is opgericht onder het bevel van Prins Bernard.

Op zondag 2 september kon dan het publiek kennis maken met het verzet op Europese basis. Niet enkel het Nederlandse verzet kwam aan bod. Aan de volgende thema's werd er aandacht besteed.

Vrijwilligers Spaanse burgeroorlog

Frans Verzet 1940-1945

Nederlands Verzet 1940-1945

De Binnenlandse strijdkrachten 1944 -1945 (BS)

Special Operations Executive (geheim agenten)

Oostfront Partizanen 1940 – 1945 (Russisch verzet)

Tijdens deze dag werden er dan ook diverse gebruiksvoorwerpen en wapens ten toon gesteld die in de diverse settingen gebruikt zijn. Waarbij er over de diverse strijd fronten de nodige uitleg werd gegeven.

Alle deelnemende re-enactmentgroepen van de drie genoemde evenement zijn aangesloten bij het landelijke platform van levende geschiedenis en beschikken hier voor ook over de nodige wapenvergunningen.

Spaanse burgeroorlog is 1936 - 1939 en was een voorloper van de 2e wereldoorlog, zijn 800 +- Nederlandse vrijwilligers heen gegaan om te vechten tegen het Nationalistische gedachte goed van Franco, De terug gekeerde Spanje-gangers, zijn er ook veel al in het verzet hier gegaan.

Bunkerdag

Op 9 juni was er een door de Stichting Europees Erfgoed Atlantikwall georganiseerde Bunkerdag. Van Den Helder tot Hellevoetsluis waren bunkers toegankelijk voor het geïnteresseerde publiek dat in groten getale toestroomde. Ook het Bunker Museum nam deel aan dit evenement dat net als onze stichting het doel heeft om mensen te informeren over de wijze van totstandkoming en het functioneren van de enorme verdedigingslinie langs ons deel van de kust. Tijdens deze dag had het Bunker Museum, park Schoonenberg, als locatie gekozen. Mede door het feit dat dit een bijzondere plek is binnen de Festung omdat hier de bunker ligt van de Festung Kommandant. Dit hield in dat we met onze vrijwilligers de bunker moesten openen en een eerste inventarisatie moesten doen om het zo veilig mogelijk te maken voor de bezoekers.

De bunkers zijn natuurlijk ook lange tijd gesloten geweest en lagen vol met puin. Maar al met al hebben we het klusje geklaard en wederom werd het een succes met een groot aantal bezoekers, die zeer enthousiast waren.

Bezoek Nationaal Verzetsmuseum in A'dam

Om onze vrijwilligers te bedanken ook voor hun tomeloze inzet, worden er jaarlijks ook diverse dingen georganiseerd vanuit het bestuur. Dit gebeurt meestal in samenspraak met het museum of de plek waar we heen gaan, en we plannen dan ook een tegenbezoek voor de vrijwilligers van het bezochte museum. Zo geven we de kennis door. Dit jaar was het een bezoek aan het Nationaal Verzetsmuseum in Amsterdam, mede ook vanwege het thema van het jaar 2018; Verzet. Deze dag zijn we speciaal rondgeleid door een gids met onze vrijwilligers. Iedereen was ontzettend onder de indruk hiervan.

Laatste Manschappen bunker gereed maken voor openstelling

In 2018 is er ook weer hard gewerkt door de vrijwilligers van de klus. De laatste manschappenbunker, oftewel beter bekend als de 'E', werd gereed gemaakt. Er moest veel werk worden verricht om deze op te knappen, eerst schoonmaken, schilderen, de electra en als laatste nog de vitrine bouw van de diorama's. Na veel zwoegen en klussen is deze bijna zover om in 2019 te worden geopend met als thema; Atlantik Wall. Hierin worden diverse dingen onder de aandacht gebracht, die allemaal met de Atlantik Wall te maken hebben. Ook zijn er diverse stukjes zichtbaar van de originele muurtekeningen en namen, die behouden zijn gebleven.

Werken aan een nieuwe thematische aanpak

In november/december 2017 zijn de vrijwilligers van het museum bij elkaar gekomen voor een update aangaande de thematische aanpak van het museum en hoe de stand van zaken was. Niet dat bezoekers over de opzet en inrichting van de exposities hadden geklaagd, integendeel. Bezoekers toonden zich steeds zeer positief over het gebodene. Maar bij bestuur en vrijwilligers leefde de gedachte dat een goede gedachtewisseling over de inrichting van de diverse museumbunkers nuttig en noodzakelijk was nu we steeds groter worden. We willen voorkomen dat de samenhang in de collectie in de toekomst verloren gaat en dat de tentoonstelling een allegaartje wordt. Dat is al met de collecties van heel veel oorlogsmusea in België en Noord-Frankrijk gebeurd.

Vertrekpunt was het idee dat onze stichting ook in de toekomst vooral het regionale oorlogsverhaal wil vertellen, dat dan wel in de context van het grotere geheel van de Tweede Wereldoorlog in Nederland en Europa is geplaatst. En less = more. Liever een beperkte hoeveelheid expositiestukken die een stevig verhaal kracht bijzetten dan een allegaartje dat bezoekers afschrikt.

Tijdens de bijeenkomst werd overeenstemming bereikt over een aantal thema's waarlangs de tentoonstelling de komende jaren vorm zal krijgen. Elk thema is volgens onderstaande thema aan een bepaalde bunker gekoppeld:

1 Kriegsmarine (C Seehund)

2 FLAK (F)

3 Leven in de bunker/ Heer (A)

4 Atlantikwall (E)

5 Kustartillerie (B)

6 Verzet/burgers/ bevrijding (D)

De laatstgenoemde bunker heeft in de winterstop ook een nieuw diorama gekregen met als thema; Onderduiken. Hierin is weergegeven hoe een onderduiker zich moest verstoppen in de kelder van een winkel.

Verder is begin 2018 al een voorlopig inrichtingsplan opgesteld en zijn eerste voorbereidende werkzaamheden in gang gezet voor de andere bunkers. De coördinatie over het project ligt bij de Kluscommissie en bij de commissie Inrichting/ collectie.

Bestuur uitgebreid

Tevens is in 2018 het bestuur uitgebreid met 2 nieuwe bestuursleden, te weten Vera Kennis (penningmeester) en Ryan Crapts (secretaris). Zij zijn beide gevraagd door het bestuur en hebben beide aangegeven dit te accepteren.

Met het oog op de toekomst

In 2016 is er een plan gekomen om, met het oog op de toekomst, het museum up-to-date te houden en te kijken waar verbeterpunten liggen en natuurlijk ook wat de vrijwilligers zelf zouden willen. Dit is toen opgenomen in het bestuur en men heeft dit traject uitgezet. Het revitaliseringsproject voor het museum neemt aardig wat werk in beslag en heeft in 2017 geleid tot een bidboek. Hierop heeft een algemene vrijwilligersvergadering gevolgd zodat men eventuele punten kon aanbrengen. In 2018 heeft dit revitaliseringsproject even stilgelegen en eind 2018 is de draad weer volop opgepakt.

Museum vaker open, bezoekersaantallen en aantal deelnemers aan rondleidingen

Al heel lang klinkt de roep om meer openstellingen van het museum. Het bestuur van onze stichting is nogal terughoudend als het gaat om vermeerdering van het aantal openstellingsdagen. Per slot van rekening moet al het werk worden verzet door een betrekkelijk kleine groep vrijwilligers. Van die mensen kan niet worden verwacht dat ze altijd maar opdraven. Maar toen de vrijwilligers zelf voorstelden om vaker open te zijn, is aan die oproep gehoor gegeven. In het seizoen van 2018 was het museum ook in oktober nog open op de eerste zondag en werden er ook avond rondleidingen gegeven. De reacties op deze verruiming van de openstellingen is ronduit positief, evenals voor de rondleidingen.

Mede dankzij de extra openstellingen was 2018 een heel goed jaar voor wat betreft het aantal bezoekers aan het museum. In totaal bezochten 1842 mensen ons museum. Het Historisch Weekend van eind mei, begin juni alleen al was goed voor 326 bezoekers.

Met Bunkerdag, dat overigens weer een enorm succes was, trok de openstelling van park Schoonenberg circa 2700 bezoekers en bij het museum waren dat nog eens 600 bezoekers. Dit geeft nog maar eens aan dat er veel belangstelling is voor de Festung IJmuiden en zijn geschiedenis.

In 2018 waren er 82 rondleidingen waaraan in totaal 1437 mensen deelnamen. Topper was de besloten buitenrondleiding met 329 deelnemers. Maar ook de reguliere buitenrondleidingen (mini rondleiding met 689 deelnemers) was erg in trek. Nieuw was de avondrondleidingen (met 126 deelnemers) dit jaar en gezien het warme weer dat we genoten zorgde dat ook voor afkoeling uiteraard.

Bijzondere vermelding verdienen de speciale rondleidingen voor basisscholen. We hebben rondleidingen gedaan voor kinderen van 23 verschillende basisscholen uit de regio. Voor de kinderen van groep 7/8 van de Velsense basisscholen was een speciale leskist ontwikkeld, maar natuurlijk ook voor andere basisscholen of BSO's.